

КУЛТУРЕ У ДИЈАЛОГУ

Комуникација и културни утицаји

Књ. 4

Уредници:

Проф. др Александра Вранеш

Проф. др Љиљана Марковић

Универзитет у Београду

Филолошки факултет

Београд, 2013

КУЛТУРЕ У ДИЈАЛОГУ

- Књ. 1: Филологија и интеркултуралност
Књ. 2: Књижевност и мултикултуралност
Књ. 3: Културна дипломатија и библиотеке
Књ. 4: Комуникација и културни утицаји

CULTURES IN DIALOGUE

- Book 1: Philology and Interculturality
Book 2: Literature and Multiculturality
Book 3: Cultural Diplomacy and Libraries
Book 4: Communication and Cultural Influences

Рецензенти:

- Проф. др Данијела Костадиновић
Проф. др Александер Федотов
Проф. др Александер Димчев

Endorsed by:

- Prof. Danijela Kostadinović, PhD
Prof. Alexander Fedotoff, PhD
Prof. Alexander Dimchev

Овај зборник је настао у оквиру пројекта бр. 178029 Министарства просвете, науке и технолошког развоја Србије, *Књиженство, теорија и историја књижевности на српском језику до 1915.*

This Proceedings is created under the project no. 178 029 Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia, *Knjizenstvo, theory and history of women's literature in Serbian language until 1915.*

	<i>Садржај</i>
Vesna Polovina PREZENTACIJA SEBE I DRUGIH – RAZLIČITI PRISTUPI	15
Kornelije Kvas INDIVIDUALNA KRIVICA I DRUŠTVENI KONTEKST	25
Olivera Durbaba KRITIČNI INCIDENT KAO INTERKULTURNI IZAZOV:	39
Тамара Вученовић ОНЛАЈН ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ.....	55
Zoran Živković POLOŽAJ PISACA U DRUŠTVIMA U TRANZICIJI	85
Александар Раковић ЈУГОСЛОВЕНСКА ДРЖАВНА ПОЛИТИКА И ЗАПАДНА ПОПУЛАРНА МУЗИКА (ЏЕЗ И РОКЕНРОЛ) ТОКОМ ПЕДЕСЕТИХ И ШЕЗДЕСЕТИХ ГОДИНА 20. ВЕКА	91
Роберто Вералди, Пјерфранко Малиција КОМУНИЦИРАЊЕ СА “ДРУГИМ”	111
Јаромир Линда ИЗМЕЂУ ТРИВИЈАЛНОСТИ И ОЗБИЉНОСТИ: ЧЕШКО АМАТЕРСКО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА	131
Александра Миловановић ОД ГЛЕДАЛАЧКЕ КУЛТУРЕ КА КУЛТУРИ УЧЕСТВОВАЊА: КОНВЕРГЕНИЈА И КОМПЛЕМЕНТАРНОСТ САВРЕМЕНИХ МЕДИЈА ..	143
Марија Кусевска ПОДИЗАЊЕ СВЕСНОСТИ О ИНТЕРКУЛТУРНОЈ КОМУНИКАЦИЈИ.....	153
Зорица Прњат ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА У МЕЂУНАРОДНОМ ТУРИЗМУ ...	165
Томислав М. Павловић ЕКФРАЗА – ПОЕТИЗАЦИЈА ВИЗУЕЛНОГ КАО СРЕДСТВО МОДЕРНЕ ЕСТЕТСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ	177

Снежана Пешић ИНТЕРКУЛТУРАЛНА КОМУНИКАЦИЈА И ТРАНСНАЦИОНАЛНА КУЛТУРНА САРАДЊА ДАНАС-НАЦИОНАЛНИ ИНТЕРЕС ИЛИ ИНТЕРНАЦИОНАЛНА СОЛИДАРНОСТ?	191
Јадранка Божић ДА ЛИ ЈЕ НА ДРИНИ ЂУПРИЈУ ПОДИГАО ВЕЛИКИ ВЕЗИР ИЛИ РАДЕ НЕИМАР: МУЛТИКУЛТУРАЛИЗАМ – ИЗАЗОВ ИЛИ КОБ ЉУДСКЕ СУДБИНЕ	199
Ивана Пантић СТЕРЕОТИПИЈА У КОНТЕКСТУ ИНТЕРКУЛТУРАЛНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ ...	225
Сњежана Ђирковић СРПСКО-НЕМАЧКИ УЗАЈАМНИ КУЛТУРНИ УТИЦАЈИ У БАНАТУ	237
Зоран Скробановић ШАНГАЈСКО КИШНО ПРЕДВЕЧЕРЈЕ: ШИ ЏЕЦУН КАО ПОСРЕДНИК У МОДЕРНИСТИЧКОМ КУЛТУРНОМ ДИЈАЛОГУ	255
Радосав Микић ЏЕВДЕТ-ПАША, ДРЖАВНИК И ЕРУДИТА	265
Марко Божовић ДРУШТВЕНЕ И КУЛТУРНЕ ПРОМЕНЕ У ЈАПАНУ У СУСРЕДУ МОДЕРНОГ И ТРАДИЦИОНАЛНОГ	277
Оливер Цацков АКТИВНОСТ МАКЕДОНСКОГ ТЕАТРА У СРПСКОМ ПЕЧАТУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕСКА РАТА	293
Мирјана Теодосијевић, Иван Јурашин САВРЕМЕНА ПЕРЦЕПЦИЈА ТУРСКЕ КУЛТУРЕ КРОЗ ТУРСКЕ ТЕЛЕВИЗИЈСКЕ СЕРИЈЕ	301
Наталија Синановић КУЛТУРА, МЕДИЈИ И ОБРАЗОВАЊЕ УЛОГА МЕДИЈА У ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ	311

Предраг Родић ДИГИТАЛНА КУЛТУРА И УМЕТНОСТ У НОВОМЕДИЈСКОМ ХИПЕРТЕКСТУАЛНОМ ОКРУЖЕЊУ.....	333
Емилија Радибратовић КУЛТУРОЛОШКО ТУМАЧЕЊЕ МЕДИЈА – КРИТИЧКИ ПРИСТУП	353
Jelena Radović Jovanović УТИЦАЈ МЕДИЈСКИХ ЛИЧНОСТИ НА ДРУШТВО У XXI ВЕКУ	365
Бранка Јанда-Марковић, Тамара Чолић, Марија Марковић КУЛТУРНИ СТЕРЕОТИПИ И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА ПОЛОЖАЈ ЖЕНА У ПРЕГОВАРАЊУ	373
Андреј Павловић МУЗЕЈИ КАО ПОТКА НАЦИОНАЛНОГ ИДЕНТИТЕТА – – ПРИСТУП ЗА 21. ВЕК.....	385
Татјана Брзуловић Станисављевић ФЕНОМЕН ПЛАГИРАЊА У РАЗЛИЧИТИМ КУЛТУРНИМ КОНТЕКСТИМА	387
Катарина Станишић, вездана Стојкановић УЛОГА ДРУШТВЕНИХ МЕДИЈА У САВРЕМЕНОМ БИБЛИОТЕКАРСТВУ	401
Оливера Настић МЕДИЈСКА ФУНКЦИЈА МУЗЕЈА САВРЕМЕНЕ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ.....	413
Катарина Крстић ДИГИТАЛИЗОВАНИ ДОКУМЕНТИ О МУЗЕЈУ САВРЕМЕНЕ УМЕТНОСТИ БЕОГРАД И КУЛТУРНОЈ БАШТИНИ КОЈУ ЧУВА: ПРОЈЕКАТ ЧИТАЈТЕ О МУЗЕЈУ САВРЕМЕНЕ УМЕТНОСТИ	427
Срђан Славнић РАЧУНАРСКЕ ИГРЕ КАО КУЛТУРНА КАТЕГОРИЈА	439

Александар РаковићИнститут за новију историју Србије
Београд

33:78“19“

**ЈУГОСЛОВЕНСКА ДРЖАВНА ПОЛИТИКА И ЗАПАДНА
ПОПУЛАРНА МУЗИКА (ЏЕЗ И РОКЕНРОЛ) ТОКОМ ПЕДЕСЕТИХ И
ШЕЗДЕСЕТИХ ГОДИНА 20. ВЕКА****Сажетак**

Југославија је током и након сукоба (1948–1953) са Информбироом направила политички заокрет ка државама Запада који се, поред осталог, огледао у отварању простора за западну популарну културу. Америчка и британска политика користили су џез и рокенрол као вид меке моћи према земљама других идеолошких система. Током педесетих и шездесетих година 20. века склоност ка западној популарној музици била је делом усмеравана партијском/државном политиком Југославије и у овом раду су о томе дати изричитих примери. Из године у годину (1953–1969) стваран је и на крају утемељен модел примерног социјалистичког омладинца који је истовремено био веран тековинама комунистичке револуције и окренут западној популарној култури. Водећу улогу у томе имали су џез и рокенрол који су, поред тога што су служили као средство западне пропаганде, били с друге стране и весник позитивних (антиимперијалистичких) друштвених промена: антисегрегационизма, пацифизма, залагања за деколонизацију. Стога је Савез комуниста Југославије у џезу и рокенролу видео шансу за афирмацију идеологије према омладини.

Кључне речи: Југославија, Запад, Савез комуниста, државна политика, дипломатија, џез, рокенрол.

Увод

Током и након сукоба (1948–1953) са Информбироом (комунистичким лагером), Југославија се политички окренула ка државама Запада и успоставила нови вид односа који се, поред

Историјски архив Београда (ИАБ), фонд Градски комитет Савеза комуниста Србије – Београд.

Вечерње новости (Београд)

Duga (Beograd)

Mladost (Beograd)

НИН (Београд)

Политика (Београд)

Спорт и свет (Београд)

ТВ Новости (Београд)

Džuboks (Beograd)

Разговори са савременицима: др Рајко Даниловић и Јован Ристић Рица.

Aleksandar Raković

Institute for Recent History of Serbia
Belgrade

YUGOSLAV STATE POLICY AND WESTERN POPULAR MUSIC (JAZZ AND ROCK AND ROLL) DURING THE FIFTIES AND SIXTIES OF THE 20TH CENTURY

Summary

During and after disputes with Cominform (1948–1953) Yugoslavia has made political shift towards the West which, together with other changes, led to opening the public space to Western popular culture. American and British politics have used jazz and rock & roll as a source of soft power towards countries with different ideological systems. During the 50s and 60s affection to Western popular music was partly directed by policy of the Communist Party and state institutions of Yugoslavia and this paper shows explicit examples of that policy. During the years (1953–1969), a model of well-behaved socialist youth in the same time devoted to achievements of the Communist Revolution and Western popular culture was created and finally established in Yugoslavia. In that sense, jazz and rock & roll had primary role. Although from one side jazz and rock & roll served as a medium of Western propaganda, from another side jazz and

rock & roll were couriers of positive (anti-imperialistic) social changes: anti-segregationism, pacifism, decolonization. Therefore, through jazz and rock & roll the Communist Party of Yugoslavia saw a chance for affirmation of ideology towards youth.

Key words: Yugoslavia, the West, the League of Communists of Yugoslavia, state policy, diplomacy, jazz, rock and roll.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

316.772(082)

КОМУНИКАЦИЈА и културни утицаји / уредници Александра Вранеш, Љиљана Марковић. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2013 (Београд : Белпак). - 451 стр. ; 25 см.- (Културе у дијалогу ; #књ. #4)

На спор. насл. стр.: Cultures in Dialogues. - "Овај зборник је настао у оквиру пројекта бр. 178029 ... Књижевство, теорија и историја књижевности на српском језику до 1915." --> прелим. стр. - Радови на срп. и енгл. језику. - Тираж 300. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија уз већину радова. - Резимеи на срп. и енгл. језику.

ISBN 978-86-6153-183-5

ISBN 978-86-6153-149-1 (за издавачку целину)

1. Ств. насл. на упор. насл. стр. 2. Вранеш, Александра [уредник], 1960-

а) Интеркултурална комуникација - Зборници б) Мултикултуралност - Зборници

COBISS.SR-ID 201359628